

VACCINAREA ANIMALELOR: UN ELEMENT SOCIO-ECONOMIC FUNDAMENTAL AL SĂNĂTĂȚII ANIMALE ȘI AL REZILIENȚEI EUROPENE

Adoptată în unanimitate la Adunarea Generală a FVE de la Limasol, Cipru
14 Noiembrie 2025

POZIȚIA FVE

În contextul amenințărilor crescânde reprezentate de bolile animalelor, provocările generate de schimbările climatice și rezistența la antimicrobiene, îmbunătățirea biosecurității, supravegherii și vaccinării reprezintă o investiție în viitorul nostru colectiv. Vaccinarea animalelor este un element fundamental pentru sănătatea, economia și sustenabilitatea Europei. Pentru a proteja sănătatea animalelor și a oamenilor și pentru a ne proteja economiile, trebuie să facilităm și **să încurajăm utilizarea pe deplin a instrumentelor veterinare**, care trebuie să includă vaccinarea.

Pentru a pregăti prevenirea bolilor pentru viitor, FVE îndeamnă factorii de decizie politică și întregul sector al sănătății animalelor să își schimbe mentalitatea și **să investească strategic în prevenirea bolilor**. Solicităm insistent tuturor să colaboreze pentru a acorda prioritate investiției în servicii veterinare consolidate și pentru a asigura strategii naționale armonizate și finanțate adecvat de prevenire, supraveghere, control și de vaccinare împotriva bolilor.

De asemenea, FVE solicită **stimularea inovării, dezvoltării și disponibilității vaccinurilor**, inclusiv a vaccinurilor compatibile cu metoda DIVA (Differentiating Infected from Vaccinated Animals) [Diferențierea animalelor infectate de cele vaccinate], precum și **promovarea acceptării la nivel internațional a programelor de vaccinare împotriva bolilor listate (1,2), alături de o supraveghere strictă, pentru a reduce obstacolele din calea comerțului**. FVE subliniază în mod esențial necesitatea urgentă de a evita, pe cât posibil, uciderea și eliminarea în masă a animalelor, prin consolidarea biosecurității, supravegherea pentru depistarea precoce și, în mod specific, vaccinarea, ca elemente fundamentale ale prevenirii și controlului bolilor animalelor.

CONTEXT

Momentul este în plină ascensiune ca urmare a focarelor devastatoare de boli ale animalelor, care au crescut în frecvență și gravitate în ultimii ani (3). FVE susține recomandările în timp util ale Parlamentului European (4) și ale Consiliului European (5, 6), care subliniază necesitatea urgentă de a se evita, pe cât posibil, uciderea și eliminarea în masă a animalelor, **prin consolidarea biosecurității, supravegherii pentru detectare precoce și vaccinării**. Europa, în baza avizului științific al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) (7), poartă discuții continue pe marginea acestui subiect, cum ar fi modificările Regulamentului (UE) 2023/361 privind vaccinarea împotriva anumitor boli. Această schimbare de paradigmă – de la reacție la prevenire – este esențială în cadrul abordării „One Health” [„O singură sănătate”] și este consacrată ca principiu general în legislația privind sănătatea animalelor. La nivel european și mondial, **Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (WOAH)** a reiterat acest apel, adoptând comunicări, strategii și o rezoluție (8, 9) care promovează vaccinarea ca instrument strategic pentru combaterea bolilor, care nu trebuie să constituie un obstacol în calea comerțului.

Vaccinarea, însoțită de o supraveghere strictă, este necesară pentru a demonstra că aceasta nu interferează cu supravegherea bolilor în vederea detectării precoce a tulpinilor circulante la populațiile vaccinate și nevaccinate. Rezoluția WOAH îndeamnă la o mai mare transparență, la armonizarea standardelor și la consolidarea parteneriatelor publice-private pentru a îmbunătăți accesul la vaccinuri, în special în conformitate cu Declarația politică a ONU privind rezistența antimicrobiană (AMR), care solicită elaborarea de strategii naționale de vaccinare a animalelor până în 2030 (10). Aceste apeluri sunt susținute și de părțile interesate din domeniul sănătății animalelor la nivel mondial și de Asociația Mondială a Medicilor Veterinari, care au subliniat în comun necesitatea urgentă a unei colaborări mai strânse în domeniul prevenirii bolilor zoonotice (11). FVE crede cu tărie că reglementările nu trebuie să descurajeze politicile de vaccinare pentru supraviețuire, pentru a preveni uciderea și eliminarea în masă inutilă a animalelor sănătoase doar pentru că statutul lor de vaccinare complică recunoașterea statutului de indemn de boală.

DIMENSIUNILE SOCIO-ECONOMICE ȘI COMERCIALE

Bolile transfrontaliere ale animalelor – precum **gripa aviară** înalt patogenă (HPAI), **febra catarală (BTV)**, **febra aftoasă (FMD)** și **dermatoza nodulară contagioasă (LSD)** – reprezintă amenințări grave și tot mai mari în Europa și în lume, cu consecințe grave pentru animale, oameni și mediu.

Aceste focare de infecție – adesea gestionate și controlate prin „eradicarea totală” a animalelor, care implică uciderea și eliminarea în masă a acestora – au costuri enorme pentru UE și statele sale membre (12), atât din punct de vedere financiar, cât și din alte puncte de vedere, deoarece provoacă **perturbări economice** grave, afectează producția alimentară și duc la risipirea proteinelor animale, pun în pericol bunăstarea animalelor, provoacă ravagii în economia agricolă și au un impact negativ asupra echilibrului psihic al fermierilor și al medicilor veterinari. Consecințele depășesc cadrul fermei, afectând statele europene vecine și comunități întregi și **stârnesc îngrijorări cu privire la sustenabilitatea pe termen lung**.

Câteva exemple sunt suficiente pentru a ilustra amploarea problemei. În 2025, focarele de febră aftoasă din UE au dus la sacrificarea a peste 18.000 de bovine și au cauzat pierderi economice de peste 1 miliard de euro, iar focarele de febră aftoasă din Regatul Unit în 2001 au fost estimate la peste 10 miliarde de lire sterline (13). De asemenea, în 2025, aproximativ 5 milioane de păsări de curte au fost sacrificate din cauza bolii Newcastle, iar UE a continuat să sacrifice anual milioane de păsări ca răspuns la HPAI - cu costuri care au atins sute de milioane de euro (14). Estimările focarelor anterioare demonstrează impactul economic considerabil asupra regiunilor afectate.

Prin urmare, frecvența focarelor de epizootii a depășit capacitățile bugetului UE între 2020 și 2022. Ca răspuns, ratele de cofinanțare pentru măsurile veterinare de urgență au fost reduse cu 60%, obligând statele membre să acopere o parte neașteptată a costurilor (15). Fără un sprijin coordonat și măsuri suplimentare, gestionarea focarelor de epizootii devine fragmentată, exacerband inegalitățile regionale și slăbind sistemele de supraveghere.

Investițiile în îngrijirea preventivă, inclusiv în biosecuritate, supraveghere și vaccinare, oferă o soluție mai inteligentă și mai sustenabilă. Atunci când alte măsuri de control nu sunt suficiente, furnizarea de vaccinuri de calitate pentru imunizarea animalelor împotriva bolilor este cea mai bună metodă de prevenție pentru a opri răspândirea acestora (3). Aceasta reduce necesitatea unor măsuri drastice de intervenție în situații de urgență, protejează viața animalelor și economiile agricole și atenuează presiunea asupra bugetelor publice, limitând astfel necesitatea acordării de despăgubiri pe scară largă pentru animalele ucise și eliminate. De asemenea, vaccinarea reduce ponderea bolilor și, prin urmare, îmbunătățește bunăstarea animalelor, contribuie la menținerea lanțurilor de aprovizionare cu alimente și reduce impactul asupra mediului. Prin regionalizare, urmând o cale decizională, se consolidează comerțul în condiții de siguranță, permițând zonelor recunoscute ca fiind indemne de boli să continue exporturile în conformitate cu prevederile Acordului privind

măsurile sanitare și fitosanitare (SPS), al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) și cu standardele Organizației Mondiale a Sănătății Animalelor (WOAH).

REGLEMENTAREA TREBUIE SĂ ȚINĂ PASUL CU PROGRESUL TEHNOLOGIC ÎN DOMENIUL VACCINURILOR

Vaccinurile pot preveni bolile animalelor și pot proteja sănătatea publică (inclusiv prevenirea cazurilor de deces la om). Iată câteva exemple:

- **Vaccinarea împotriva HPAI** este considerată din ce în ce mai mult ca un instrument complementar în gestionarea bolii, având în vedere creșterea globală a numărului de focare și a diversificării genetice a tulpinilor virale circulante. Cu toate că biosecuritatea, supravegherea și controlul deplasărilor rămân esențiale, vaccinarea poate completa aceste eforturi prin reducerea circulației virusului în cadrul efectivelor și între acestea, prin minimalizarea pierderilor economice și prin reducerea riscului de răspândire la animale sălbatice și oameni (3).
- **Vaccinarea împotriva pestei porcine clasice** a ajutat la eradicarea bolii din cadrul efectivelor domestice în multe țări ale UE. Vaccinurile orale sub formă de momeală au fost utilizate cu succes la populațiile de mistreți (de exemplu, Germania, Italia) (16).
- De asemenea, vaccinurile **au jucat un rol crucial în controlul bolilor precum boala Newcastle** la păsările de curte (17).
- Campaniile de vaccinare în masă au ajutat la controlul focarelor de **febră catarală cu serotipul viral 8** în Europa de Nord (2006-2010). Mai recent, vaccinările de urgență și strategice au fost extrem de eficiente în ceea ce privește stoparea răspândirii, de exemplu, a virusului BTV-3 în 2024 (18).
- În anii '90, programele de vaccinare contra **bolii Aujeszky** au permis eradicarea acestei boli în multe țări europene (19).
- Campania de vaccinare derulată între 2015 și 2018 împotriva **Virusului dermatozei nodulare contagioase (LSDV)** în sud-estul Europei a stopat răspândirea acestuia și a pus capăt epidemiei. Strategiile de combatere a focarelor din 2025 din Franța și Italia constau în principal în vaccinarea de urgență (20, 21).

Progresele tehnologice au îmbunătățit în mod considerabil dezvoltarea și distribuirea vaccinurilor, de exemplu, cele mai recente vaccinuri împotriva HPAI pot fi administrate prin

metoda injectării în ou înainte de eclozare (“in-ovo”). Multe vaccinuri încorporează acum și tehnologia DIVA, permițând un control mai eficient al bolii și sprijinind în același timp o supraveghere și un comerț riguros, atunci când sunt utilizate împreună cu o monitorizare post-vaccinare țintită (de exemplu, teste serologice periodice, test PCR în cadrul grupurilor de risc). Prin urmare, este esențial ca **reglementările să permită și nu să limiteze inovarea și ca partenerii comerciali internaționali să se sprijine reciproc** în punerea în aplicare a unor sisteme solide de vaccinare și supraveghere pentru **a garanta comerțul mondial cu animale și cu produse de origine animală.**

PREGĂTIREA, SĂNĂTATEA PUBLICĂ ȘI SUSTENABILITATEA

Strategia Uniunii Europene privind pregătirea pentru situații de urgență (22) solicită „pregătirea începând cu momentul conceperii” – o abordare proactivă care anticipează crize, în loc să reacționeze la acestea. **Vizitele preventive în domeniul sănătății animale, impuse de Legea privind sănătatea animală**, sunt un instrument esențial pentru a sprijini fermierii în depistarea precoce a bolilor și în punerea în aplicare a măsurilor preventive, inclusiv biosecuritatea, supravegherea pentru depistarea precoce și planificarea vaccinării. Cu toate acestea, FVE a arătat că aceste vizite rămân sub-utilizate, iar punerea lor în aplicare variază semnificativ de la un stat membru la altul, limitând potențialul lor de a ameliora sănătatea și bunăstarea animalelor, de a reduce utilizarea antibioticelor și de a consolida sustenabilitatea și eficiența economică (23).

FVE face apel la factorii de decizie europeni și naționali din Europa **să transforme în realitate principiul „prevenția este mai bună decât vindecarea”**. Acest lucru înseamnă îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru politicile de vaccinare în caz de urgență, stimularea investițiilor și a stimulentele pentru aplicarea măsurilor preventive, **inclusiv prin asigurarea implementării corespunzătoare a vizitelor prevăzute de Legea privind sănătatea animalelor** în toate statele membre, precum și **valorificarea deplină a potențialului vaccinării.**

Consolidarea biosecurității, însoțită de consultanță veterinară și vaccinarea adecvată, pot reduce frecvența și gravitatea focarelor de boală, pot ameliora sănătatea și bunăstarea animalelor, siguranța alimentară și sănătatea publică, reducând în același timp costurile și impactul asupra mediului. Medicii veterinari se află în prima linie a implementării programelor de vaccinare, realizând legătura între asistența clinică și sănătatea publică. Responsabilitățile lor includ punerea în aplicare a sistemelor de supraveghere, a planurilor de biosecuritate și de vaccinare, fiind în același timp

implicați activ în implementarea și respectarea măsurilor de gestionare și control. Toate programele de vaccinare, în special campaniile de vaccinare la scară mare sau cele de vaccinare rapidă “în inel”, necesită lanțuri de aprovizionare securizate, stocuri de rezervă, o logistică rapidă de aprovizionare și de distribuție.

CE TREBUIE SĂ FACĂ EUROPA ACUM

Pentru a asigura prevenirea bolilor în viitor, FVE solicită factorilor de decizie naționali, europeni și internaționali, partenerilor comerciali internaționali, companiilor farmaceutice, fermierilor și asociațiilor veterinare afiliate să colaboreze pentru a spori recunoașterea și stimularea măsurilor preventive, de exemplu prin creșterea biosecurității și a îngrijirii preventive prin **implementarea corespunzătoare a vizitelor veterinare preventive** în toate țările și sectoarele. În special, Europa trebuie să:

- Asigure **investiții strategice prioritare în serviciile veterinare și logistica** în toate țările, pentru a implementa și a permite **strategii de vaccinare armonizate**, asigurând finanțarea adecvată și stabilitatea bugetară în întreaga Europă
- Promoveze acordurile internaționale și să accepte **programele de vaccinare împotriva bolilor listate** pentru a reduce barierele comerciale și a stabili un cadru juridic care să includă o strategie de vaccinare în caz de urgență, fără a afecta recunoașterea statutului de țară indemnă de boli.
- Să sprijine și să asigure **disponibilitatea și inovarea vaccinurilor**, de exemplu prin bănci de antigene, constituirea de stocuri, o aprobare prioritară pentru întreaga Europă, inclusiv pentru vaccinurile compatibile cu tehnologia DIVA, și să pledeze în favoarea adoptării pe scară largă a acestora, precum și să elaboreze un **cadru juridic** care să încurajeze inovația și progresul științific în domeniul dezvoltării vaccinurilor.

FVE ȘI MEMBRII SĂI SE ANGAJEAZĂ SĂ LUCREZE ÎMPREUNĂ CU PĂRȚILE INTERESATE, COMISIA EUROPEANĂ, GUVERNELE NAȚIONALE, WOAH, PROFESIONIȘTII DIN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ANIMALE ȘI AGRICULTORII PENTRU A ÎNTĂRI CAPACITATEA DE PREGĂTIRE ȘI REZILIENȚA EUROPEI ÎN FAȚA BOLILOR ANIMALELOR.

În acord cu partenerii internaționali, insistăm asupra faptului că vaccinarea este o componentă esențială a setului de instrumente pentru sănătatea animală, alături de biosecuritate și de alte măsuri preventive, pentru a controla și a stopa în mod efectiv bolile. Investind în prevenire și valorificând pe deplin potențialul vaccinării, putem proteja sănătatea și bunăstarea animalelor, putem asigura mijloacele de trai, putem proteja societatea și putem construi un viitor mai rezilient și mai sustenabil, pregătit pentru provocările de mâine.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. WOA. Listed diseases listed in Chapter 1.3 of the Terrestrial and Aquatic Codes [Internet]. 2025. Available from: [Animal Diseases - WOA - World Organisation for Animal Health](#)
2. European Commission. Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on transmissible animal diseases and amending and repealing certain acts in the area of animal health ('Animal Health Law') (Text with EEA relevance) [Internet]. 2025. Available from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj/eng>
3. First report on world's animal health reveals changing spread of disease impacting food security, trade and ecosystems. [Internet]. 2025. Available from: <https://www.woah.org/en/first-report-on-worlds-animal-health-reveals-changing-spread-of-disease-impacting-food-security-trade-and-ecosystems/>
4. European Parliament. Draft report on how to secure a sustainable future for the EU livestock sector in light of the need to ensure food security, farmers' resilience and the challenges posed by animal diseases. 2025/2053(INI). [Internet]. 2025. Available from: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/AGRI/PR/2025/06-30/1323065EN.pdf
5. Belgian Presidency of the EU Council. Ministerial Conference on Animal Diseases. [Internet]. 2024. Available from: https://www.fasfc.be/sites/default/files/content/explorer/P2024/20240124_Ministerial%20conference_summary_FINAL.pdf
6. Agriculture and Fisheries Council. Vaccination – a tool in the fight against animal diseases. [Internet]. 2025. Available from: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9280-2025-REV-1/en/pdf>
7. EFSA AHAW Panel (EFSA Panel on Animal Health and Animal Welfare); European Union Reference Laboratory for Avian Influenza; Nielsen SS, Alvarez J, Bicout DJ, Calistri P, Canali E, Ossi S, Staubach C, Blome S, Guberti V, Thulke HH, Vos A, Koenen F, Le Potier MFDrewe JA, Garin-Bastuji B, Gonzales Rojas JL, Gortázar C, Herskin M, Michel V, Miranda Chueca MA, Padalino B, Roberts HC, Spooler H, Stahl K, Velarde A, Viltrop A. Vaccination of poultry against highly pathogenic avian influenza – part 1. Available vaccines and vaccination strategies. EFSA J. 2023. 21(10):1–87. doi:10.2903/j.efsa.2023.8271
8. WOA. Vaccination resolution by WOA Members. [Internet]. 2025. Available from: <https://www.woah.org/app/uploads/2025/06/2025-92gs-resolutions-final-en.pdf>
9. WOA. Avian influenza vaccination: why it should not be a barrier to safe trade. [Internet]. 2023. Available from: <https://www.woah.org/en/avian-influenza-vaccination-why-it-should-not-be-a-barrier-to-safe-trade/>
10. United Nations. Political Declaration on Antimicrobial Resistance (AMR). New York: UN. [Internet]. 2024. Available from: <https://press.un.org/en/2024/ga12642.doc.htm>

11. HealthforAnimals, World Veterinary Association. Public Statement. [Internet]. 2025. Available from: <https://healthforanimals.org/wp-content/uploads/2025/07/Public-Statement-by-HealthforAnimals-and-the-World-Veterinary-Association.pdf>
12. Commission of the European Union. Annex 4 to the Commission Implementing Decision of 6 May 2021 on the financing of the Programme for Single Market, competitiveness of enterprises, including small and medium-sized enterprises, and European statistics: Chapter 2.7.8. 2021. Available from: https://commission.europa.eu/document/download/0202d7e1-5620-4227-8db1-6c8f39743698_en
13. UK National Audit Office. Resilience to animal diseases 2025. [Internet]. 2025. Available from: <https://www.nao.org.uk/wp-content/uploads/2025/06/Resilience-to-animal-diseases.pdf>
14. Eurogroup for Animals. The social costs of avian influenza and other animal diseases: Scientific statement. [Internet]. 2024. Available from: https://www.eurogroupforanimals.org/files/eurogroupforanimals/2024-01/23012024_EfA_The%20social%20costs%20of%20avian%20influenza%20and%20other%20animal%20diseases_scientific%20statement_0.pdf
15. Council of the European Union. Council conclusions on the Union co-financing of phytosanitary and veterinary programmes and emergency measures [Internet]. 2024. Available from: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11601-2024-INIT/en/pdf>
16. Ossi S, Staubach C, Blome S, Guberti V, Thulke HH, Vos A, Koenen F, Le Potier MF. Controlling of CSFV in European wild boar using oral vaccination: a review. *Front Microbiol*. 2015. 6:1141. doi:10.3389/fmicb.2015.01141
17. Bello MB, Yusoff K, Ideris A, Hair-Bejo M, Peeters BPH, Omar AR. Diagnostic and vaccination approaches for Newcastle disease virus in poultry: the current and emerging perspectives. *Biomed Res Int*. 2018. 2018:7278459. doi:10.1155/2018/7278459
18. Dijkstra E, Santman-Berends IMGA, Stegeman A, van den Brink KMJA, van Schaik G, van den Brom R. Evaluating the effect of vaccination on the impact of BTV-3 in Dutch sheep flocks in 2024. *Vet Microbiol*. 2025. 309:110652. doi:10.1016/j.vetmic.2025.110652
19. Mettenleiter T. Zoonoses and the role of animal vaccination. *Pathogens*. 2020;9(7):563. Available from: <https://www.mdpi.com/2076-0817/9/7/563>
20. European Parliamentary Research Service. Lumpy skin disease: From sub-Saharan origins to European outbreaks. [Internet]. 2025. Available from: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/777931/EPRS_BRI\(2025\)777931_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/777931/EPRS_BRI(2025)777931_EN.pdf)
21. European Commission. Diseases and control measures for Infection with lumpy skin disease virus (LSD) [Internet]. 2025. Available from: https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/diseases-and-control-measures/lsd_en
22. European Commission. Press release IP_25_856. [Internet]. 2025. Available from: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_856
23. FVE. Animal health visits: updated full report and poster. [Internet]. 2024. Available from: <https://fve.org/fve-publishes-full-report-and-poster-on-situation-regarding-animal-health-visits>